

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

**Delegatura w Lublinie
20-012 Lublin, ul. Ochotnicza 10
Tel. (0-81) 532-35-31, 743-77-30, 532-54-48,
Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl**

za p.o.

Lublin dnia 31 maja 2011 r.

RLU-411-1/11/EW

DECYZJA RLU Nr 6/2011

I.

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50 poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 01 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz. 887)

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

uznaje się za ograniczającą konkurencję praktykę przedsiębiorcy Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku polegającą na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku zarządzania infrastrukturą wodociagową i kanalizacyjną na terenie Miasta Białegostoku i Gminy Wasilków poprzez narzucenie wnioskodawcom na rzecz, których wydawane są techniczne warunki przyłączenia do sieci wodociagowej i kanalizacyjnej obowiązku budowy przyłączy wodociagowych z zastosowaniem armatury firm: AVK ARMADAN Sp. z o.o. z siedzibą w Pniewach, FUSION Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Michałowicach i Fabryki Armatury Hawle Sp. z o.o. z siedzibą w Koziegłowach łączonych metodą zgrzewania, co przeciwdziała ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji na lokalnym rynku wykonywania przyłączy wodociagowych w postaci ograniczenia możliwości wyboru wykonawcom przyłączy producenta armatury do budowy takiego przyłącza, a producentom armatury, konkurentom wybranych przez Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. trzech firm, możliwości konkurowania na tym rynku z wyrobami AVK, Hawle i FUSION, co stanowi naruszenie art. 9 ust. 1 i 2 pkt 5 powołanej wyżej ustawy **i nakazuje się zaniechanie jej stosowania.**

II.

Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2007 r. Nr 50 poz. 331 ze zm.) oraz stosowanie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 01 lipca 2009 r. w sprawie

właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz. 887), nakłada się na przedsiębiorcę Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku z tytułu naruszenia zakazu, o którym mowa w pkt I sentencji niniejszej decyzji karę pieniężną w wysokości 409 105,00 zł (słownie: czterysta dziewięć tysięcy sto pięć zł) płatną do budżetu państwa.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Nr 116/10 z dnia 13 maja 2010r. zostało wszczęte w imieniu Prezesa UOKiK, zwany dalej: organ antymonopolowy, Prezes UOKiK, postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy nastąpiło naruszenie przez Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku, zwany dalej: przedsiębiorcą lub Spółką, uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym czy sprawa ma charakter antymonopolowy odnośnie określania w wydawanych warunkach technicznych przyłączenia rodzaju technicznych elementów przyłączenia.

W odpowiedzi na wszczęcie postępowania wyjaśniającego przedsiębiorca przesłał aktualny KRS Spółki i wyjaśnił, co następuje:

1. sieć wodociągowa będąca własnością Spółki geograficznie obejmuje obszar Miasta Białegostoku i Gminy Wasilków,
2. w okresie od 2009 r. do maja 2010r. wydano XXX (tajemnica przedsiębiorcy) warunków przyłączenia do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej,
3. rodzaje elementów technicznych wskazane w warunkach przyłączenia spełniają wymogi określone w tych warunkach, są ogólnie dostępne na rynku,
4. firmy, które wykonują przyłącza wodociągowo-kanalizacyjne są swobodnie wybierane przez odbiorców,
5. przedsiębiorca prowadzi sprzedaż hurtową na rzecz klientów z całego kraju, asortyment obejmuje kilka tysięcy pozycji do inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych.

Do wyjaśnień Spółka załączyła Instrukcję wydawania warunków technicznych dla potrzeb projektowania sieci i przyłączy wod-kan oraz kopie wydanych w latach 2009 i 2010 warunków przyłączenia wybranych odbiorców do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej z terenu Miasta Białegostoku i Gminy Wasilków, gdzie wskazano jako obowiązek użycia do budowy przyłącza wodociągowego armaturę firm: AVK ARMADAN Sp. z o.o. z siedzibą w Pniewach, FUSION Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Michałowicach i Fabryki Armatury Hawle Sp. z o.o. z siedzibą w Koziegłowach, umowy o przyłączenie nieruchomości do sieci i Procedurę zasad prowadzenia handlu armaturą sanitarną.

W wyjaśnieniach złożonych następnym pismem Spółka wskazała miejsca zaopatrywania się w armaturę wodociągowo-kanalizacyjną dostępną we własnej hurtowni.

W postępowaniu wyjaśniającym organ antymonopolowy przeprowadził badanie rynku w zakresie stosowanych przez inne losowo wybrane przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne działające w miastach o porównywalnej wielkości co Białystok warunków budowy przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych, a także badanie wśród hurtowni i przedsiębiorców z terenu Miasta Białystok odnośnie wymogów używania do budowy przyłączy armatury określonych przez Spółkę firm: AVK ARMADAN Sp. z o.o. z siedzibą w Pniewach, FUSION Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Michałowicach i Fabryki Armatury Hawle Sp. z o.o. z siedzibą w Koziegłowach.

Zebrany materiał dowodowy w postępowaniu wyjaśniającym dał podstawy do wszczęcia postępowania administracyjnego przeciwko Spółce, co uczyniono postanowieniem Nr 9/11 w z dnia 14 stycznia 2011r. stawiając przedsiębiorcy zarzut podejrzenia nadużywania pozycji

dominującej na lokalnym rynku zarządzania infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną na terenie Miasta Białegostoku i Gminy Wasilków poprzez narzucenie wnioskodawcom, na rzecz których wydawane są techniczne warunki przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej obowiązku budowy przyłączy wodociągowych z zastosowaniem armatury firm: AVK ARMADAN Sp. z o.o. z siedzibą w Pniewach, FUSION Polska sp. z o.o. z siedzibą w Michałowicach i Fabryki Armatury Hawle Sp. z o.o. z siedzibą w Koziegłowach, co mogło stanowić praktykę ograniczającą konkurencję na lokalnym rynku wykonywania przyłączy wodociągowych, co mogło naruszać art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ustosunkowując się do postawionego zarzutu Spółka wskazała, co następuje:

1. nie jest i nigdy nie było zamiarem przedsiębiorcy naruszanie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
2. wnioskodawcy nie są konkurentami na rynku wykonywania przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnych i nie są w żaden sposób przez Spółkę różnicowani, otrzymują takie same warunki przyłączenia i zalecane mają zastosowanie do budowy przyłączy wodociągowych armaturę trzech firm wybranych przez Spółkę, jako najlepszą na rynku tj. armaturę firm: AVK ARMADAN Sp. z o.o. z siedzibą w Pniewach, FUSION Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Michałowicach i Fabryki Armatury Hawle Sp. z o.o. z siedzibą w Koziegłowach,
3. na rynku Miasta Białystok znajduje się armatura innych firm i jest ona ogólnie dostępna,
4. Spółka wskazała na korzystne elementy wyboru armatury trzech wskazanych wyżej firm, co jej zdaniem spowodowało korzyści w postaci zmniejszenia strat wody na przesyle, zmniejszenia ilości awarii, poprawę jakości wody. Spółka wskazała także na jej obowiązki wynikające z ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i wniosła o zastosowania w tej sprawie zasady „obiektywnego uzasadnienia” do legalizacji jej działań objętych zarzutem deliktu antymonopolowego.

Postanowieniem Nr 31/201 z dnia 14 lutego 2011 r. włączono do prowadzonego postępowania administracyjnego RLU-411-1/11/EW materiały i dowody zebrane w postępowaniu wyjaśniającym o sygnaturze RLU- 400-15/10/EW.

Prezes UOKiK ustalił w niniejszej sprawie, co następuje:

Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku jest przedsiębiorcą wpisanym do KRS pod numerem 0000024985 (K-5-8). Spółka jest własnością Gminy Białystok. Przedmiotem działalności Spółki jest między innymi pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody, wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych. W zakresie swojej działalności Spółka jest właścicielem sieci wodociągowo-kanalizacyjnej położonej na terenie Miasta Białystok i Gminy Wasilków. Z tych względów przedsiębiorca ten zarządza całą infrastrukturą wodociągowo-kanalizacyjną.

Spółka posiada Zintegrowany system Zarządzania, w ramach którego posługuje się opracowaną przez siebie procedurą wydawania warunków technicznych dla potrzeb projektowania sieci i przyłączy wod-kan – Instrukcja IN-21 (K-9-13).

Na podstawie Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków zatwierdzonego Uchwałą Rady Miejskiej Białegostoku Spółka określa w indywidualnych pismach, stanowiących odpowiedź na wniosek odbiorcy, warunki przyłączenia do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej nieruchomości położonej.....

Z treści takich pism wysyłanych do odbiorców wynikają techniczne warunki, jakie muszą być spełnione, aby budowane przyłącze zostało odebrane przez Spółkę i włączone do sieci w celu

świadczenia usług dostawy wody i odbioru ścieków (K-18-79). W warunkach przyłączenia danej nieruchomości do sieci wodociągowej, gdy wniosek dotyczył budowy przyłącza wodociągowego i kanalizacyjnego w pkt 1 znajdują się zapisy o treści: „*Do budowy przyłącza wodociągowego zastosować rury PE 1MPa łączone metodą zgrzewania z armaturą firm AVK, HAWLE, FUSION- do zgrzewania. Do oznakowania armatury zastosować tablice orientacyjne z tworzywa sztucznych*”.

Wszystkie pozostałe wymagania techniczne odcinka przyłącza określone są metodą opisową z podaniem rodzaju materiałów, z którego mają być wykonane bez wskazywania producenta tego materiału (*zaopatrzenie w wodę należy rozwiązać w oparciu o przewód wodociągowy 110 mm PE oraz 110 mm PC, do przyłącza zastosować rury PE 1 MPa łączone metodą zgrzewania, pkt 2 warunków - do budowy przyłącza kanalizacji sanitarnej zastosować rury PVC, itp*).

W oparciu o takie warunki opracowywany jest projekt budowy przyłącza przez firmę wybraną przez odbiorcę wody i dostawcę ścieków.

W okresie od 2009 r. do maja 2010r. Spółka wydała łącznie (tajemnica przedsiębiorcy) warunków przyłączenia do sieci.

Spółka prowadzi także działalność w postaci hurtowej sprzedaży asortymentu do wszelkiego rodzaju inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych, w tym ma podpisane stałe umowy o współpracy między innymi z firmami: AVK ARMADAN Sp. z o.o. z siedzibą w Pniewach, (umowa na wyłączność na teren województwa podlaskiego), FUSION Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Michałowicach i Fabryką Armatury Hawle Sp. z o.o. z siedzibą w Koziegłowach (K- 394 – 398). Sprzedaż detaliczna prowadzona jest w wyjątkowych wypadkach na specjalny wniosek kupującego.

W trakcie prowadzonego postępowania wyjaśniającego organ antymonopolowy wystąpił do wybranych losowo przedsiębiorców z listy przedstawionej przez Spółkę wykonujących przyłącza wodociągowo-kanalizacyjne w oparciu o wydane przez Spółkę warunki przyłączenia do sieci (K- 102 -138). W swoich odpowiedziach przedsiębiorcy potwierdzili fakt wykonania w 2010r. przyłączy w oparciu o warunki wydane przez Spółkę, w których treści wskazani byli przy armaturze do przyłącza wodociągowego producenci: FUSION, AVK i HAWLE.

Zakupu tych elementów do budowy przyłączy przedsiębiorcy dokonywali w hurtowni Spółki lub w innych hurtowniach na terenie Miasta Białystok i na terenie kraju. (PPUH Techno-San Sp. z o.o. w Białymstoku, PH Raba Raczki, Rurex Marki, WAMAR Sp. j Cwalina Świdzki Białystok, ONINEN Warszawa).

Ustalono także, co jest okolicznością bezsporną, że Spółka dokonała wyboru firm wskazywanych w warunkach technicznych przyłączenia do sieci: w roku 1999- firma HAWLE i w roku 2001 - firmy AVK i FUSION (K- 383).

Zdaniem Spółki są to firmy wiodące w branży i stąd ten wybór.

W następnych latach Spółka nie weryfikowała swojego wyboru pomimo pojawienia się na rynku wielu innych polskich i zagranicznych producentów armatury, w tym armatury do zgrzewania.

W trakcie prowadzonego w tej sprawie postępowania organ antymonopolowy wystąpił do losowo wybranych 6 zakładów wodno-kanalizacyjnych w miastach Polski o porównywalnej wielkości do Białegostoku z pytaniami odnośnie warunków ustalanych w wydawanych przez nie warunkach technicznych przyłączenia do sieci.

Zakładami tymi były:

1. Wodociąg Kieleckie Sp. z o.o. z siedzibą w Kielcach.

W wydawanych przez tego przedsiębiorcę warunkach technicznych przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej określany jest rodzaj elementów technicznych na przyłączy wody tj. zasuwa, punkt włączenia, zestaw wodomierzowy bez wskazywania wybranych

producentów, określając tylko parametry, które pozwalają na dobrą i długotrwałą eksploatację uzbrojenia wod-kan (K-148-168). Spółka nie prowadzi sprzedaży armatury wodociągowo-kanalizacyjnej.

2. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie.

MPWiK S.A. w warunkach przyłączenia określa parametry techniczne zastosowanych materiałów do budowy sieci i przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych nie podając ich producentów. Przy określeniu przyłącza wodociągowego podany jest rodzaj materiału rury PE SDR 11 z opisem ich właściwości (K-170-200)

Spółka nie prowadzi sprzedaży żadnych materiałów wodociągowych i kanalizacyjnych.

3. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie.

W wydawanych warunkach technicznych przyłączenia Spółka podaje rodzaj materiału (rury PE na ciśnienie 1,0 MPa, zasuwę z zamknięciem miękkim, kształtki, armaturę oraz średnicę (K- 203-212).

Odbiorca usług ma prawo wyboru producenta spośród będących na rynku. MPWiK Sp. z o.o. nie prowadzi sprzedaży armatury wod-kan.

4. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie.

Parametry techniczne elementów używanych do budowy przyłączy wodno-kanalizacyjnych określone są w Wytycznych technicznych do projektowania sieci, przyłączy oraz urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych wprowadzonych w życie Zarządzeniem Prezesa Zarządu MPWiK Sp. z o.o. w Lublinie. W wytycznych tych określone są rodzaje elementów technicznych bez wskazywania ich producentów ((K-227-270).

Odbiorca ma prawo wyboru tych elementów spośród dostępnych na rynku. Spółka nie prowadzi sprzedaży rur, kształtek i armatury wod-kan.

5. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Olsztynie.

W wydawanych warunkach technicznych Spółka określa rodzaj materiału z jakiego mają być wykonane przyłącza wod-kan np. sieć z rur PE 100 PN 10, żeliwa sferoidalnego, z rur z tworzyw sztucznych łączonych na uszczelki itp. (K- 273 – 343). Spółka nie wskazuje producentów, wykonawca ma prawo wyboru tych elementów spośród producentów, którzy dla swoich produktów posiadają odpowiednie pozwolenia i atesty.

Spółka nie prowadzi sprzedaży armatury wod-kan.

6. Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi.

W wymaganiach technicznych określających sposób podłączenia do sieci wod-kan ZWIK Sp. z o.o. podaje jedynie rodzaje materiałów powszechnie stosowanych przy budowie przyłączy wod-kan. spełniających standardy jakościowe podane w zapisach ustawy o wyrobach budowlanych oraz ustawy o systemie oceny zgodności. W wymaganiach nie określa się rodzaju kształtów, zestawów wodomierzowych ani konsoli, odbiorca lub firma wykonująca przyłącze ma wybór rodzaju materiału lub urządzenia spośród będących na rynku w zakresie zgodnym z opracowanym projektem technicznym (K-344-381).

Zakład nie prowadzi sprzedaży armatury wod-kan.

Prezes UOKiK zwrócił się także do wybranych losowo producentów armatury wod-kan używanej przy budowie przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnych z pytaniami odnośnie technicznych warunków ich produktów i zasięgu prowadzonej sprzedaży.

I tak :

1. **Firma DOMEX Sp. z o.o. z siedzibą w Dzierżoniowie** wskazała, że nie produkuje armatury do zgrzewania. Produkowana przez nią armatura jest wykorzystywana do budowy i naprawy sieci wodociągowych, spełnia wymagania określone w ustawie o

wyrobach budowlanych i ustawie o systemie oceny zgodności. Armatura dostępna jest na terenie całego kraju, również w hurtowniach na terenie Białegostoku (hurtownie TECHNOSAN, INSTAL, EL-SANT) (K- 426).

2. **INSTAL PLAST Łask Sp. z o.o.** wskazała, że jest producentem systemów rurowych z tworzyw sztucznych do budowy sieci wodociągowo-kanalizacyjnych w ofercie handlowej znajdują się rury PE wraz z kształtkami połączone metodą zgrzewania doczołowego. Producent dołączył Deklarację zgodności Nr 60-09/04/10 na swoje wyroby odnośnie rur i kształtów z PE 80, PE 100 przeznaczonych do instalacji i sieci wodociągowych. System dystrybucji wyrobów opiera się o Składy konsygnacyjne i hurtownie instalacyjno-sanitarne. W Białymstoku jest to hurtownia Termo-San (K-479).

Organ antymonopolowy zwrócił się także do losowo wybranych dystrybutorów armatury wodociągowej na terenie Polski. W odpowiedzi na pismo **Pipelife Polska S.A. z siedzibą w Kartoszynie** wskazało, że zajmuje się dystrybucją armatury wodociągowo-kanalizacyjnej, w tym przeznaczonej do zgrzewania. Współpracuje w tym zakresie z największymi producentami tj. Gerpel Joint Ventura Sp. z o.o., Fox Fittings Sp. z o.o., FUSION Polska Sp. z o.o., TAKO Armatura Rurociągi Sp. z o.o., Żelplast s.c. R. Kwapien, M. Rogowski i Marley Polska. Dystrybuowana armatura spełnia standardy zawarte w ustawie o wyrobach budowlanych i ustawie o systemie zgodności. Spółka prowadzi sprzedaż wyrobów na terenie całego kraju, a w Białymstoku poprzez Punkt Fabryczny Sprzedaży (DDS), jest to sprzedaż hurtowa i detaliczna (K- 481-482).

Drugi z wybranych losowo dystrybutorów armatury wodociągowo-kanalizacyjnej firma **WAVIN Metalplast-Buk Sp. z o.o. z siedzibą w Buku** wskazała, że jest dystrybutorem armatury do zgrzewania wykorzystywanej do budowy przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych z zastosowaniem rur PE 100 łączonych metodą zgrzewania, których producentem jest Georg Fischer Wavin Ltd. Dystrybuowana armatura spełnia standardy jakościowe podane w ustawie o wyrobach budowlanych i ustawie o systemie oceny zgodności. Sprzedaż odbywa się na terenie całego kraju, w tym sprzedaż hurtowa i detaliczna prowadzona jest w Białymstoku (K-485).

Trzeci z dystrybutorów **TAKO Armatura Rurociągi Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu** wskazał, że jest dystrybutorem armatury do zgrzewania wykorzystywanej przy budowie przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnych z zastosowaniem rur PE z zasuwaniami kątowymi systemu Egef Plus produkcji GEORG FISCHER Szwajcaria i zasuw AVK ARMADAN sp. z o.o. w Pniewach. Armatura ta spełnia standardy jakościowe określone w ustawie o wyrobach budowlanych i ustawie o systemie oceny zgodności. Sprzedaż prowadzona jest na terenie całego kraju, w tym w Białymstoku tylko wyroby firmy GEORG FISCHER, gdyż firma AVK ARMADAN w umowie dystrybucyjnej nie przewiduje takiej możliwości (*informacja własna Prezesa UOKiK z materiału dowodowego niniejszego postępowania: AVK ARMADAN zawarła z Wodociągami Białostockimi Sp. z o.o. umowę na wyłączności terytorialną w zakresie sprzedaży wyrobów tej firmy*).

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz.U. z 2004 r. Nr 92 poz. 881 ze zm.) stanowi między innymi, że :

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) wyrobie budowlanym - należy przez to rozumieć rzecz ruchomą, bez względu na stopień jej przetworzenia, przeznaczoną do obrotu, wytworzoną w celu zastosowania w sposób trwały w obiekcie budowlanym, wprowadzaną do obrotu jako wyrób pojedynczy lub jako zestaw wyrobów do stosowania we wzajemnym połączeniu stanowiącym integralną całość użytkową i mającą wpływ na spełnienie wymagań podstawowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1

ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 oraz z 2004 r. Nr 6, poz. 41);

2) aprobatie technicznej - należy przez to rozumieć pozytywną ocenę techniczną przydatności wyrobu budowlanego do zamierzonego stosowania, uzależnioną od spełnienia wymagań podstawowych przez obiekty budowlane, w których wyrób budowlany jest stosowany;

3) europejskiej aprobatie technicznej - należy przez to rozumieć pozytywną ocenę techniczną przydatności wyrobu budowlanego do zamierzonego stosowania, uzależnioną od spełnienia wymagań podstawowych przez obiekty budowlane, w których wyrób jest stosowany, wydaną zgodnie z wymaganiami Unii Europejskiej;

4) krajowej deklaracji zgodności - należy przez to rozumieć oświadczenie producenta stwierdzające, na jego wyłączną odpowiedzialność, że wyrób budowlany jest zgodny z Polską Normą wyrobu albo aprobatą techniczną;

5) znaku budowlanym - należy przez to rozumieć zastrzeżony znak wskazujący zapewnienie odpowiedniego stopnia zaufania, to znaczy, że dany wyrób budowlany jest zgodny z Polską Normą wyrobu albo aprobatą techniczną;

6) producencie - należy przez to rozumieć także upoważnionego przedstawiciela producenta;

7) sprzedawcy - należy przez to rozumieć podmiot przekazujący innemu podmiotowi wyrób budowlany wprowadzony do obrotu, w celu jego dalszego przekazania bądź zastosowania w obiekcie budowlanym;

Art. 4. Wyrób budowlany może być wprowadzony do obrotu, jeżeli nadaje się do stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych, w zakresie odpowiadającym jego właściwościom użytkowym i przeznaczeniu, to jest ma właściwości użytkowe umożliwiające prawidłowo zaprojektowanym i wykonanym obiektom budowlanym, w których ma być zastosowany w sposób trwały, spełnienie wymagań podstawowych.

Art. 5. 1. Wyrób budowlany nadaje się do stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych, jeżeli jest:

1) oznakowany CE, co oznacza, że dokonano oceny jego zgodności z normą zharmonizowaną albo europejską aprobatą techniczną bądź krajową specyfikacją techniczną państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, uznaną przez Komisję Europejską za zgodną z wymaganiami podstawowymi, albo

2) umieszczony w określonym przez Komisję Europejską wykazie wyrobów mających niewielkie znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa, dla których producent wydał deklarację zgodności z uznanymi regułami sztuki budowlanej, albo

3) ⁽²⁾ oznakowany, z zastrzeżeniem ust. 4, znakiem budowlanym, którego wzór określa załącznik nr 1 do niniejszej ustawy, albo

4) ⁽³⁾ wprowadzony do obrotu legalnie w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, nieobjęty zakresem przedmiotowym norm zharmonizowanych lub wytycznych do europejskich aprobat technicznych Europejskiej Organizacji do spraw Aprobatach Technicznych (EOTA), jeżeli jego właściwości użytkowe umożliwiają spełnienie wymagań podstawowych przez obiekty budowlane zaprojektowane i budowane w sposób określony w odrębnych przepisach, w tym przepisach techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej.

2. Oznakowanie CE wyrobu budowlanego, który nie stwarza szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa oraz nie odpowiada lub odpowiada częściowo specyfikacjom technicznym, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jest także dopuszczalne, wyłącznie po dokonaniu stosownej oceny zgodności.

3. Wzór oznakowania CE określa załącznik nr 2 do niniejszej ustawy.

Art. 6. Oznakowanie CE wyrobu budowlanego wprowadzonego do obrotu na podstawie niniejszej ustawy, do którego mają zastosowanie przepisy wydane na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. Nr 166, poz. 1360, z 2003 r. Nr 80, poz. 718, Nr 130, poz. 1188, Nr 170, poz. 1652 i Nr 229, poz. 2275 oraz z 2004 r. Nr 70, poz. 631), przewidujące takie oznakowanie, wskazuje, że wyrób budowlany spełnia wymagania zasadnicze, określone w tych przepisach.

Szczegółowy tryb deklarowania zgodności wyrobów budowlanych zawiera rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11.08.2004 r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. z 2004 r. Nr 198, poz. 2041 ze zm.). w akcie tym wskazano, że:

§ 3. Wyrób budowlany jest zgodny ze specyfikacją techniczną, jeżeli spełnia, odpowiednie do jego przeznaczenia, wymagania określone w tej specyfikacji, mające wpływ na spełnienie przez obiekt budowlany wymagań podstawowych.

§ 4. 1. Producent wyrobu budowlanego przez wystawienie krajowej deklaracji zgodności oświadcza, na swoją wyłączną odpowiedzialność, że wyrób jest zgodny ze specyfikacją techniczną. Krajową deklarację zgodności producent przechowuje i przedkłada właściwym organom kontroli na ich żądanie.

3. Oceny zgodności wyrobu budowlanego dokonuje producent, na podstawie zharmonizowanej specyfikacji technicznej wyrobu, o której mowa w przepisach o europejskich aprobaty technicznych oraz polskich jednostkach organizacyjnych upoważnionych do ich wydawania, stosując system oceny zgodności wskazany w tej specyfikacji.

Po zamknięciu postępowania dowodowego w niniejszej sprawie Spółka pismami z dnia 11 i 23 maja 2011r. wniosła o:

1. Wydanie w niniejszej sprawie decyzji w oparciu o art. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wraz ze zobowiązaniem do zmiany kwestionowanego zapisu warunków przyłączenia do sieci wodociągowej.
2. Poinformowała, że z dniem 6 maja 2011r. wprowadziła nowy wzór pisma stanowiącego odpowiedź na wniosek o wydanie warunków przyłączenia do sieci wodociągowej, w którym zmieniono treść jego pkt 1 na: „Do budowy przyłącza wodociągowego zastosować rury PE 1MPa łączone metodą zgrzewania, zasuwę bezgniazdowe (pełnoprzelotowe) z uszczelnieniem miękkim, wykonane z żeliwa sferoidalnego, zabezpieczone antykorozyjnie farbą epoksydową. Trzpień zasuwę ze stali nierdzewnej z otworem na zawleczkę, z wielokrotnym uszczelnieniem. Klin z nawulkanizowaną powłoką EPDM. Końcówki PE zasuw do zgrzewania zabezpieczone przed zerwaniem, gwarantujące trwałość i szczelność połączenia”.
3. Do pisma z dnia 23 maja 2011r. załączono nowy wzór warunków przyłączenia do sieci wodociągowej i złożono oświadczenie, że wprowadzono go w życie z dniem 6 maja 2011r.

Za 2010 r. Spółka osiągnęła przychód w wysokości: 107 334 355,98 zł.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, Prezes UOKiK zważył, co następuje:

Wodociągom Białostockim Sp. z o.o. został postawiony zarzut stosowania praktyki ograniczającej konkurencję polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku zarządzania infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną na terenie Miasta Białegostoku

i Gminy Wasilków poprzez narzucenie wnioskodawcom na rzecz, których wydawane są techniczne warunki przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej obowiązku budowy przyłączy wodociągowych z zastosowaniem armatury firm: AVK ARMADAN Sp. z o.o. z siedzibą w Pniewach, FUSION Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Michałowicach i Fabryki Armatury Hawle Sp. z o.o. z siedzibą w Koziegłowach, co przeciwdziała ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji na lokalnym rynku wykonywania przyłączy wodociągowych w postaci ograniczenia możliwości wyboru wykonawcom przyłączy producenta armatury do budowy takiego przyłącza, a producentom armatury, konkurentom wybranych przez Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. trzech firm, możliwości konkurowania na tym rynku z wyrobami AVK, Hawle i FUSION, co stanowi naruszenie art. 9 ust. 1 i 2 pkt 5 powołanej wyżej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Aby móc skutecznie ocenić, czy działania Spółki naruszają przepisy ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (zwanej dalej ustawą o okik) należy w pierwszej kolejności wskazać przesłanki uzasadniające rozpoznanie tej sprawy przez organ antymonopolowy.

Interes publicznoprawny

Art. 1 ust. 1 ustawy o okik stanowi, że: „ (...), ustawa określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowania w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów”.

Zapis o powyższej treści wyłącza zatem możliwość podejmowania działań przez Prezesa UOKiK w celu ochrony indywidualnego interesu przedsiębiorcy. Publicznoprawny charakter ustawy o okik powoduje, że jej celem jest ochrona konkurencji w interesie publicznym. Prezes UOKiK podejmuje działania, gdy w wyniku pewnych ogólnych zjawisk zagrożona jest sama instytucja konkurencji, gdy skutkiem określonych, sprzecznych z przepisami ustawy działań dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku (wyroki SA z dnia 24.01.1991 r. XV Amr 8/90, z dnia 25.05.1994 r. XVII Amr 67/93).

Takie stanowisko wyraził również Sąd Najwyższy, który w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 maja 2001 r. (I CKN 1217/98) stwierdził, że: „w odniesieniu do przedsiębiorców ustawa chroni konkurencję, a w odniesieniu do konsumentów ich interesy, jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym, a nie indywidualnym, czy nawet grupowym w rozumieniu sumy indywidualnych interesów konsumentów. Działaniami antykonkurencyjnymi bądź antykonsumenckimi są więc jedynie takie działania, które dotyczą sfery interesów szerszego kręgu uczestników rynku. nie dotyczą sytuacji pojedynczego przedsiębiorcy, czy konsumenta, lub zaburzeń na rynku, w rozumieniu negatywnych zjawisk charakteryzujących jego funkcjonowanie ingerencja Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzasadniona byłaby tylko wówczas, gdyby służyła ochronie tak pojętej konkurencji lub interesów konsumentów”.

Stanowisko takie poparte jest także orzecznictwem- wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2002 r. w sprawie I CKN 496/01 (Dz.Urz. UOKIK 2004/1/283).

W niniejsze sprawie postawiony Spółce zarzut nadużywania pozycji dominującej na lokalnym rynku zarządzania infrastrukturą wodociagową i kanalizacyjną na terenie Miasta Białegostoku i Gminy Wasilków poprzez narzucenie wnioskodawcom na rzecz, których wydawane są techniczne warunki przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej obowiązku budowy przyłączy wodociągowych z zastosowaniem armatury firm: AVK ARMADAN Sp. z o.o. z siedzibą w Pniewach, FUSION Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Michałowicach i Fabryki

Armatury Hawle Sp. z o.o. z siedzibą w Koziegłowach ogranicza możliwość wyboru wykonawcom przyłączy-inwestorom; osobom fizycznym i przedsiębiorcom na rzecz, których wydawane są warunki techniczne przyłączenia ich nieruchomości do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej producenta armatury do budowy takiego przyłącza, a konkurentom AVK, Hawle i FUSION ogranicza możliwość swobodnego konkutowania na tym rynku z wyrobami tych trzech firm. Dotyczy zatem każdego odbiorcy usług świadczonych przez Spółkę, który wybudował w okresie 1999-2011r. przyłącze wodociągowe, jak i potencjalnych klientów Spółki, którzy mają zamiar zostać odbiorcami wody od tego przedsiębiorcy. Praktyka ta dotyczy również faktycznych i potencjalnych konkurentów AVK, Hawle i FUSION oferujących wyroby do budowy przyłączy wodociągowych.

Wobec powyższego należy uznać, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z interesem publicznym i zasadne jest zbadanie sprawy w oparciu o przepisy ustawy o okik.

Strona postępowania Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. – status przedsiębiorcy w kontekście definicji ustawy o okik.

Postępowanie administracyjne przed Prezesem UOKiK toczy się z udziałem podmiotów mających przymiot strony- art. 88 ust. 1 ustawy o okik

Zarzut nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym poprzez stosowanie praktyk ograniczających konkurencję może zostać postawiony przedsiębiorcy.

Art. 4 pkt 1 ustawy o okik stanowi, że (...) pod pojęciem przedsiębiorcy należy rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. jest przedsiębiorcą działającym w oparciu o przepisy Kodeksu spółek handlowych, jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego i prowadzi działalność gospodarczą między innymi polegającą na zarządzaniu infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną na terenie Miasta Białegostoku i Gminy Wasilków. Współwłaścicielem Spółki jest Gmina Białystok. Spółka jest właścicielem zarządzanej przez siebie sieci wodociągowo-kanalizacyjnej na obszarze wskazanym wyżej.

Tym samym należy stwierdzić, że Spółka ma przymiot strony w niniejszym postępowaniu antymonopolowym wobec spełniania kryteriów ustawowej definicji przedsiębiorcy, o której mowa w ustawie o okik.

Rynek właściwy w niniejszej sprawie.

Stosownie do art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców. Nadużywanie pozycji dominującej ujawnia się zawsze na rynku właściwym, stąd w niniejszej sprawie dla stwierdzenia, czy Spółka posiada pozycję dominującą, niezbędne jest ustalenie rynku właściwego będącego przedmiotem zainteresowania organu antymonopolowego.

Art. 4 pkt 9 ustawy o okik przez rynek właściwy rozumie rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i kosztów transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Dla wyznaczenie rynku właściwego w niniejszej sprawie niezbędne jest zdefiniowanie go w sensie produktowym i geograficznym.

Rynek właściwy w znaczeniu produktowym odnosi się do towarów, ale nie tylko, obejmuje on swoim zasięgiem także usługi – art.4 pkt 7 ustawy o okik.

W przedmiotowej sprawie rynek właściwy produktowo i geograficznie wyznaczony jest przez rodzaj i zasięg działalności Spółki.

Rynek produktowy obejmuje lokalny rynek zarządzania, będącej jej własnością, infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną na terenie Miasta Białystok i Gminy Wasilków.

W ramach tej działalności mieści się wydawanie technicznych warunków przyłączenia.

Działalność ta nie posiada substytutów ze względu na fakt, że osoba pragnąca uzyskać techniczne warunki przyłączenia do sieci nie może skorzystać z innego produktu lub usługi.

O alternatywnym źródle zaopatrzenia możemy mówić tylko wówczas, gdy spełniony jest wymóg natychmiastowej dostępności bez ponoszenia nakładów inwestycyjnych (wyrok SOKiK z dnia 31.05.2000r. sygnatura akt XVII Ama 44/00).

Zasięg geograficzny rynku właściwego w tej sprawie wyznacza sieć wodociągowo-kanalizacyjna należąca do Spółki. Przedsiębiorca ten jest jedynym podmiotem zarządzającym infrastrukturą wodnokanalizacyjną i nie działa na innych rynkach, na których warunki zarządzania infrastrukturą wyznaczają inni przedsiębiorcy.

Reasumując stwierdzić należy, że rynkiem właściwym w niniejszej sprawie jest lokalny rynek zarządzania infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną na terenie Miasta Białegostoku i Gminy Wasilków.

Rynkiem współzależnym w niniejszej sprawie, gdzie występuje skutek ograniczający konkurencję jest lokalny rynek wykonywania przyłączy wodociągowych na terenie Miasta Białegostoku i Gminy Wasilków, na którym działają wnioskodawcy, jako adresaci wydawanych warunków przyłączenia nieruchomości do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej zarządzanej przez Spółkę, przedsiębiorcy, którzy wykonują na zlecenie wnioskodawców przyłącza, jak również potencjalnie mogliby działać producenci armatury wodociągowej będący konkurentami AVK, Hawle i FUSION, których wyroby mogą być używane do budowy przyłączy wodociągowych.

Pozycja na rynku właściwym w sprawie Wodociągów Białostockich Sp. z o.o.

Stosownie do art. 4 pkt 10 ustawy o okik przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję na rynku, jeżeli jego udział w rynku właściwym przekracza 40%.

Na rynku zarządzania infrastrukturą wodociągowo-kanalizacyjną na terenie Miasta Białegostoku i Gminy Wasilków Spółka jest jedynym podmiotem wydającym techniczne warunki przyłączania do sieci wodnokanalizacyjnej. Uprawnienie to ma swoje umocowanie w uchwałach Rady Miejskiej Białegostoku przyznających Spółce prawo do określania warunków technicznych do przyłączenia do jedynej infrastruktury na określonym w sprawie rynku geograficznym.

Skoro na obszarze działania Spółki brak jest alternatywnej możliwości uzyskania technicznych warunków przyłączenia do sieci wodnokanalizacyjnej zarządzanej przez innego przedsiębiorcę, tym samym odbiorca musi zaakceptować warunki budowy i podłączenia swojej nieruchomości do sieci ustanowione przez Spółkę, jako zarządcę infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, której elementem stanie się wybudowane przez odbiorcę przyłącze wodociągowe, kanalizacyjne

Tym samym należy uznać, że Spółka działając w warunkach monopolu posiada na rynku właściwym pozycję dominującą w rozumieniu art. 4 pkt 10 ustawy o okik.

Nadużywanie pozycji dominującej, jako praktyka ograniczająca konkurencję.

Nadużycie pozycji dominującej, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 5 ustawy o okik polega na przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji.

Sytuacja taka ma miejsce wtedy, gdy przedsiębiorca posiadający pozycję dominującą na rynku właściwym w danej sprawie podejmuje działania, których skutkiem jest ograniczenie konkurencji na tym rynku lub na rynkach zależnych, na które przedsiębiorca ten może wpływać ze względu na swoją silną pozycję na rynku zdominowanym.

Praktyka ograniczająca konkurencję, o której mowa w art. 9 ust. 2 pkt 5 polegać może zarówno na działaniu, jak i na zaniechaniu, które to zachowania w równym stopniu mogą wywierać negatywny wpływ na konkurencję.

W niniejszej sprawie istota zarzucanej praktyki sprowadza się do narzucenia wnioskodawcom na rzecz, których wydawane są warunki przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej ich nieruchomości obowiązku budowy przyłączy wodociągowych z zastosowaniem armatury firm: AVK ARMADAN Sp. z o.o. z siedzibą w Pniewach, FUSION Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Michałowicach i Fabryki Armatury Hawle Sp. z o.o. z siedzibą w Koziegłowach, co przeciwdziała ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji na lokalnym rynku wykonywania przyłączy wodociągowych.

Narzucenie warunków ma miejsce wówczas, gdy dominat wykorzystując przewagę kontraktową wobec kontrahenta, wynikającą z braku alternatyw na rynku, wymusza na nim określone zachowanie. Istotą takiej praktyki jest postawienie przez przedsiębiorcę posiadającego pozycję dominującą na rynku drugiej strony w sytuacji przymusowej.

Przymus takiej sytuacji polega na tym, że kontrahent dominanta staje przed wyborem pomiędzy przyjęciem narzucanego warunku lub nie i w związku z tym akceptuje bez możliwości negocjacji, przedstawione mu przez dominanta warunki lub staje w obliczu niemożności zaspokojenia swoich własnych potrzeb i potrzeb swoich kontrahentów.

W niniejszej sprawie opracowany przez Spółkę wzór pism kierowanych do wnioskodawców wnoszących o wydanie warunków do budowy z własnych środków przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnych stanowi z góry opracowany wzór, którego przedmiotem są: „warunki przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej nieruchomości....”. Treść tych warunków jest opracowana przez Spółkę i przedstawiona wnioskodawcom, a faktycznie wykonawcom przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnych, między innymi w postaci warunku budowy przyłącza wodociągowego z zastosowaniem rur PE 1MPa z armaturą firm AVK, HAWLE, FUSION łączonych metodą zgrzewania.

W oparciu o te warunki odbiorca zleca opracowanie projektu przyłącza wodociągowo-kanalizacyjnego i uzgadnia go ze Spółką, po czym kieruje do wykonania. Po wykonaniu przyłącza następuje jego odbiór przez Spółkę w celu włączenia do sieci.

W związku powyższym treść wydawanych warunków przyłączenia do sieci nie podlega żadnym negocjacjom z wnioskodawcą, zostaje mu przedstawiona, jako konkretne zadanie do wykonania bez możliwości dokonania jakichkolwiek zmian. Spółka jako zarządca sieci sama określa techniczne warunki budowy przyłącza w celu jego włączenia do sieci. Jest to praktyka powszechna i stosowana przez wszystkie przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne w kraju, które działają na zasadach monopolu sieciowego.

W związku z tym wykonawcy przyłączy wodociągowych związani zostali tym warunkiem, jako bezwzględnie obowiązującym, którego zastosowanie jest wymagane przez Spółkę, a która dokonuje odbioru wybudowanego przyłącza stosownie do określonych warunków jego budowy i włącza je do sieci w celu świadczenia usług zbiorowej dostawy wody.

Z odpowiedzi nadesłanych do Prezesa UOKiK przez przedsiębiorców wykonujących przyłącza wodociągowe na terenie Miasta Białystok i Gminy Wasilków na zlecenie wnioskodawców wnoszących o wydanie warunków przyłączenia do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, de facto wykonawcy takiego przyłącza w stosunku do Spółki, wynika że zapis w wydawanych warunkach o treści wskazanej wyżej traktowali oni, jako zamknięty krąg podmiotów spośród, których można dokonać wyboru armatury do budowy przyłącza wodociągowego (K- 102-138). Wskazywane firmy w warunkach budowy przyłącza wodociągowego to według tych przedsiębiorców: AVK, HAWLE i FUSION.

Z informacji tych firm wynika również, że wykonane przez nich na zlecenie przyszłych odbiorców wody przyłącza wodociągowe w latach 2009 i 2010 wyposażone zostały w armaturę firm AVK, FUSION i HAWLE, a zakupu tej armatury dokonywano najczęściej w hurtowni Spółki lub w innych hurtowniach na terenie Białegostoku (WAMAR, Techno -San). Posiadając pozycję dominującą na lokalnym rynku zarządzania infrastrukturą wodociągowo-kanalizacyjną Spółka ma możliwość jednoczesnego wpływania na stan konkurencji na rynku powiązanym tj. lokalnym rynku wykonywania przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnych.

Zawarcie przez Spółkę w treści wydawanych warunków przyłączenia nieruchomości do sieci obowiązku zastosowania armatury konkretnych, wybranych przez nią trzech firm: AVK, FUSION i Hawle, zdaniem organu antymonopolowego, uniemożliwia wnioskodawcy dokonanie swobodnego wyboru elementów budowy przyłącza spośród oferty wielu firm znajdujących się na rynku, posiadających w swojej ofercie wyroby spełniające takie same standardy jakościowe, jak wyroby tych trzech producentów, a producentom armatury, konkurentom wybranych przez Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. trzech firm, możliwość konkurowania na tym rynku z wyrobami AVK, Hawle i FUSION.

Przeprowadzone przez Prezesa UOKiK badanie krajowego rynku losowo wybranych producentów armatury wodociągowo-kanalizacyjnej wskazuje, że na rynku tym swoje wyroby oferują zarówno producenci polscy, jak i z krajów UE. Wyroby te spełniają wymagane prawem standardy jakościowe, są dopuszczone do sprzedaży na terenie kraju i są dostępne w hurtowniach działających na terenie Miasta Białegostoku. Nie ma zatem, zdaniem organu antymonopolowego, żadnych przeszkód i barier rynkowych, które uniemożliwiłyby wybór przez wnioskodawcę producenta armatury niezbędnej do budowy przyłącza, której parametry techniczne jest władny ustalić zarządzający siecią wodociągowo-kanalizacyjną. Taka sytuacja ma miejsce w przypadku innych przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych na terenie kraju. Przeprowadzone w tym zakresie badanie rynku w ramach niniejszego postępowania ewidentnie wskazuje, że inne wybrane losowo przedsiębiorstwa działające w miastach o porównywalnej wielkości do Miasta Białegostoku, w wydawanych warunkach przyłączania nieruchomości do własnych sieci określają tylko techniczne parametry elementów takiego przyłącza bez wskazywania ich producentów, z zastrzeżeniem, że elementy te muszą spełniać standardy jakościowe wymagane przepisami prawa.

Przyjęty przez Spółkę sposób działania w postaci wskazywania w warunkach przyłączenia do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej wybranych przez siebie producentów armatury wodociągowej, co wynika z oświadczenia Spółki jest pewną zaszłością i nie był weryfikowany na przestrzeni ostatnich lat. Dodatkowo prowadzona przez Spółkę działalność handlowa poprzez własną hurtownię oferującą na zasadzie wyłączności na województwo podlaskie wyroby jednego producenta – AVK, jak również w ramach podpisanych umów współpracy wyroby Hawle i FUSION wskazuje na celowe działanie Spółki w tym zakresie pozwalające osiągać dodatkowe korzyści.

Dla wnioskodawców, którzy zlecają opracowanie w oparciu o wydane przez Spółkę warunki przyłączenia do sieci projekt budowy przyłącza i dla firm wykonujących na zlecenie wnioskodawców takie przyłącza nakaz odnoszący się do obowiązku zastosowania armatury AVK, FUSION lub Hawle traktowany jest jako bezwzględnie obowiązujący i przyłącza

wykonywane są, co wynika z oświadczeń tych firm z zastosowaniem armatury tych trzech producentów. Sytuacja taka powoduje konieczność ponoszenia kosztów budowy elementów przyłącza (armatury) według reguł ustalonych przez wybranych przez Spółkę producentów (w przypadku AVK dystrybutora wiąże cena ustalona przez AVK), Hawle i FUSION oraz hurtownie oferujące armaturę Hawle i FUSION. Tymczasem, skoro na terenie Białegostoku dostępna jest również armatura innych producentów, w tym także armatura do zgrzewania (Gerpól Joint Ventura Sp. z o.o., Fox Fittings Sp. z o.o., F TAKO Armatura Rurociągi Sp. z o.o., Żelplast s.c. R. Kwapien, M. Rogowski i Marley Polska, DOMEX Sp. z o.o., InstalPlast Łask Sp. z o.o., GEORG FISCHER, Wavin Metalplast Sp. z o.o.) spełniająca warunki dopuszczenia jej do sprzedaży na rynku krajowym, wykonawcy przyłączy powinni mieć możliwość swobodnego wyboru armatury spośród tych producentów, którzy są dostępni na rynku, a nie powinni mieć z góry określonego, zamkniętego kręgu producentów z oferty, których muszą skorzystać pomimo tego, że na rynku znajdują się inne oferty.

Także konkurenci AVK, Hawle i FUSION powinni mieć swobodny dostęp do rynku wykonywania przyłączy wodociągowych poprzez możliwość konkurowania swoimi wyrobami z wyrobami tych trzech wskazanych wyżej firm.

Stwierdzony w niniejszej decyzji sposób postępowania Spółki doprowadził do powstania bariery wejścia na rynek innym przedsiębiorcom, konkurentom AVK, Hawle i Fusion.

Tym samym wykonawcy przyłączy zostali pozbawieni możliwości wyboru konkurencyjnej, najbardziej korzystnej dla siebie pod względem ceny i jakości oferty szerszego grona przedsiębiorców.

Prezes UOKiK stoi na stanowisku, że funkcjonowanie na rynku wielu przedsiębiorców zapewnia wyższy poziom konkurencyjności oferowanych odbiorcom wyrobów i usług pod względem jakościowym i cenowym.

Ograniczenie możliwości wyboru armatury do budowy przyłączy wodociągowych i możliwości swobodnego konkurowania pomiędzy producentami takiej armatury stanowi praktykę ograniczającą konkurencję, o której mowa w art. 9 ust. 2 pkt 5 ustawy o okik.

Tym samym stwierdzić należy, że Spółka posiadając pozycję dominującą na rynku zarządzania infrastrukturą wodociągowo-kanalizacyjną nadużyła swojej pozycji poprzez ograniczenie konkurencji na rynku przez nią niezdominowanych, a to na rynku wykonywania przyłączy wodociągowych na terenie Miasta Białystok i Gminy Wasilków (wyrok Sądu Antymonopolowego z 20.09.2000r. sygnatura akt Ama 63/99).

W przypadku kiedy nie ma przesłanek technicznych i prawnych do ograniczenia wyboru armatury tylko do tych trzech producentów (AVK, FUSION i Hawle) nie ma, zdaniem organu antymonopolowego, uzasadnienia do ograniczeń w tym zakresie, a ich wprowadzenie i stosowanie w praktyce jest deliktem antymonopolowym i podlega rygorom ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W tym miejscu Prezes UOKiK pragnie się odnieść do wniosków Spółki o:

1. uznanie jej działań stanowiących nadużycie pozycji dominującej na rynku za legalne w świetle obiektywnego uzasadnienia innymi przyczynami niż zamiar ograniczenia konkurencji. Wskazywanymi przez Spółkę przyczynami są zasadniczo: zmniejszenie strat wody na sieci, mniejsza ingerencja w środowisko poprzez mniejszy pobór wody z sieci, zmniejszenie kosztów ponoszonych awarii sieci, zmniejszenie kosztów zajęcia pasa drogowego przy awariach sieci. Ponadto Spółka wskazuje, że armatura AVK, Hawle i FUSION jest jedyną nadającą się do łączenia metodą zgrzewania i armatura tych firm używana jest tylko w wąskim zakresie przy budowie przyłączy wodociągowych, w pozostałym zakresie mogą być stosowane wszelkie dostępne materiały i asortyment wszystkich firm.

W ocenie Prezesa UOKiK podawane przez Spółkę argumenty na usankcjonowanie zarzucanej jej praktyki nie stanowią obiektywnej potrzeby gospodarczej, technicznej czy prawnej, podejmowanej w zgodzie z zasadą proporcjonalności.

Spółka w swoich wyjaśnieniach uzasadniając wybór przez siebie trzech producentów armatury do zgrzewania: AVK, Hawle i Fusion wskazywała na wysoką jakość wyrobów tych firm i ich niezawodność. Spółka nie była jednak w stanie przedstawić żadnych dowodów na to, że inni producenci armatury do budowy przyłączy wodociągowych, w tym armatury do zgrzewania (Instal Plast Sp. z o.o., Georg Fischer LTD.) oferują na rynku wyroby o niższej jakości, nie spełniające wymaganych standardów jakościowych i przez to nie spełniających kryteriów substytutów produktów AVK, Hawle i FUSION, zapewniających te same właściwości, co wybrani przez Spółkę producenci. W tym miejscu należy wskazać, że gdyby faktycznie na rynku pod względem jakościowym wyroby AVK, FUSION i Hawle były nieporównywalnie lepsze jakościowo od wyrobów innych firm także i inni przedsiębiorcy wodociągowo-kanalizacyjni zdecydowaliby się na ograniczenie możliwości wyboru producenta armatury do budowy przyłączy wodociągowych włączanych do ich sieci. Skoro żaden z badanych w niniejszym postępowaniu przedsiębiorców nie zdecydował się na takie ograniczenie, a wprost przeciwnie pozostawił w tym zakresie swobodny wybór wykonawcom przyłączy określając jedynie techniczne parametry tych elementów, nie zasadne są twierdzenia Spółki o braku możliwości wyboru innych producentów i istnieniu obiektywnych kryteriów do uznania jej działań za zgodne prawem antymonopolowym.

Nie mogą się również ostać twierdzenia Spółki, że tylko armatura wybranych przez nią firm: AVK, FUSION i Hawle daje możliwość osiągnięcia wymiernych korzyści w postaci zmniejszenia strat wody na sieci, kosztów awarii, ochrony środowiska.

Spółka nie przedstawiła żadnych dowodów mających wskazywać na związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy zastosowaniem tylko armatury AVK, FUSION i Hawle do budowy przyłączy wodociągowych, a zmniejszeniem strat wody w sieci, zmniejszeniem awaryjności sieci itp. Warto wskazać, że armatura wybranych przez Spółkę firm jest stosowana tylko na małym odcinku sieci – przyłączach, a awaryjność dotyczy całą sieć, straty w sieci liczy się dla całej sieci, a nie tylko dla przyłączy wodociągowych.

2. wydania w niniejszej sprawie decyzji w oparciu o art. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Do wydania decyzji zobowiązaniowej, o której mowa w art. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wystarczające jest uprawdopodobnienie faktu naruszenia przez stronę postępowania zakazu określonego w ustawie o okik. W doktrynie wskazuje się, że instytucja uprawdopodobnienia stanowi zastępczy środek dowodowy, zwalniający z konieczności uzyskania pewności co do twierdzeń o określonym fakcie oraz formalizmu zwykłego postępowania dowodowego. O uprawdopodobnieniu można mówić, gdy w przekonaniu Prezesa UOKiK zgromadzone informacje w większym stopniu świadczą o tym, że miało miejsce naruszenie zakazu praktyk ograniczających konkurencję. W praktyce Prezesa UOKiK podkreśla się, że uprawdopodobnienie nie daje pewności, lecz jedynie prawdopodobieństwo twierdzenia o jakimś fakcie (*Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów Komentarz pod redakcją prof. Tadeusza Skoczego*, Wydawnictwo C.H. Beck 2009 str. 741).

W niniejszym postępowaniu antymonopolowym Prezes UOKiK przeprowadził obszerne postępowanie dowodowe. Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie uprawdopodobnia lecz wskazuje na stosowanie przez Spółkę praktyki ograniczającej konkurencję. W trakcie prowadzonego postępowania dowodowego Spółka nie zgadzała się z postawionym zarzutem,

nie wykazywała woli podjęcia zobowiązania w celu eliminacji zarzucanej praktyki, co skutkowało prowadzeniem przez Prezesa UOKiK zarówno szerokiego badania rynków w niniejszej sprawie, jak i wielu innych istotnych ustaleń dowodowych (krajowe badanie identyfikacji konkurentów firm wybranych przez Spółkę, ustalenie zakresu i rodzaju produkcji elementów substytucyjnych do wyrobów oferowanych przez AVK, Hawle i FUSION, badanie rynku wykonywania przyłączy wodociągowych na terenie działania Spółki). Zebrany w sprawie materiał dowodowy daje możliwość pełnej oceny działań Spółki pod kątem zakazu ustalonego w ustawie o okik i tym samym pozwala na wydanie decyzji administracyjnej w oparciu o art. 10 ustawy o okik.

Tym samym wniosek Spółki złożony po zakończeniu postępowania dowodowego w tej sprawie nie mógł zostać uwzględniony.

3.stwierdzenie zaniechania stosowania zarzucanej praktyki poprzez zmianę zapisu pkt 1 warunków przyłączenia do sieci wodociągowej w postaci opisowego określenia parametrów jakie muszą spełniać budowane przyłącza wodociągowe bez wskazywania armatury wybranych firm.

Zgodnie z art. 11 ust. 3 ciężar dowodu odnośnie zaprzestania stosowania praktyki ograniczającej konkurencję spoczywa na przedsiębiorcy, któremu zarzuca się naruszenie zakazu określonego w ustawie o okik. Organ antymonopolowy nie ma obowiązku dowodzenia, że zachowanie przedsiębiorcy objętego zarzutem w postępowaniu antymonopolowym pozwala zastosować przepis art. 11 ustawy o okik.

Stosowne do doktryny i orzecznictwa dowodami zaprzestania stosowania praktyki mogą być przykładowo:

1. pisma informujące o zmianie zasad świadczenia usług,
2. aneks do umowy (*Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów Komentarz pod redakcją prof. Tadeusza Skocznego*, Wydawnictwo C.H. Beck 2009 str. 732-733).

W niniejszej sprawie Spółka złożyła oświadczenie o zaprzestaniu stosowania zarzucanej praktyki z dniem 6 maja 2011r. przedstawiając w tym zakresie wzór pisma –warunki przyłączenia do sieci wodociągowej, zawierający zmieniony zapis pkt 1, w treści którego zrezygnowano z wymieniania firm, których armatura ma być stosowana do budowy przyłącza wodociągowego. Nowy wzór warunków Spółka przedstawiła w piśmie z dnia 23 maja 2011r. informując o wprowadzeniu go w życie z dniem 6 maja 2011r. Jednak w piśmie z dnia 11maja 2011r. Spółka przedstawiła jedynie projekt zapisu pkt 1 nowych warunków przyłączenia do sieci wodociągowej z wnioskiem o ocenę treści przez Prezesa UOKiK. W piśmie tym Spółka nie informowała o zaprzestaniu stosowania zarzucanej praktyki ograniczającej konkurencję tylko wniosła o wydanie decyzji zobowiązaniowej.

Spółka nie przedstawiła ani jednych wydanych warunków przyłączenia do sieci wodociągowej z nowym brzmieniem pkt 1, ani też nie usunęła skutków trwającej praktyki ograniczającej konkurencję poprzez zwrócenie się do wnioskodawców mających wydane warunki w oparciu o zapis wskazujący armaturę AVK, Hawle i FUSION, których warunki są jeszcze ważne i w oparciu, o które będą oni budowali swoje przyłącza, o podpisanie aneksu w tym zakresie.

Tym samym w ocenie Prezesa UOKiK nie można mówić o zaprzestaniu stosowania przez Spółkę zarzucanej praktyki.

Tym samym udowodniono stosowanie przez Spółkę praktyki ograniczającej konkurencję, o której mowa w pkt I sentencji niniejszej decyzji.

W związku z faktem, że w trakcie prowadzonego postępowania antymonopolowego w tej sprawie Spółka nie zaniechała stosowania zarzucanej praktyki organ antymonopolowy wydał stosownie do art. 10 ustawy o okik nakaz zaniechania stosowanych działań stanowiących praktykę ograniczającą konkurencję.

II. Kara pieniężna.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie (...) Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się naruszenia zakazu określonego m.in. art. 9. Pod pojęciem przychodu rozumie się przychód uzyskany w roku podatkowym poprzedzającym dzień wszczęcia postępowania na podstawie ustawy, w rozumieniu obowiązujących przedsiębiorcę przepisów o podatku dochodowym (art. 4 pkt 15 ustawy o ochronie (...)).

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów wprowadziła zasadę fakultatywności kar nakładanych przez Prezesa Urzędu na przedsiębiorców, którzy dopuścili się naruszenia zakazu stosowania praktyk ograniczających konkurencję.

Prezes Urzędu wydając decyzję o nałożeniu kary pieniężnej działa zatem w ramach uznania administracyjnego, co oczywiście nie jest równoznaczne z dowolnością. W tym zakresie kieruje się on zasadą równości i proporcjonalności. Rozważając kwestię nałożenia kary organa antymonopolowy musi wziąć pod uwagę, czy w danych okolicznościach sprawy konieczne albo celowe jest jej nałożenie, a jeżeli tak, to w jakiej wysokości kara spełni założone funkcje. Przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa w art. 106-108 ustawy o ochronie (...), Prezes Urzędu powinien wziąć pod uwagę w szczególności okres, stopień oraz okoliczności uprzedniego naruszenia przepisów ustawy (art. 111 ww. ustawy).

W ocenie Prezesa Urzędu na wysokość kary musi mieć także wpływ stopień zagrożenia lub naruszenia interesu publicznoprawnego stosowanymi praktykami ograniczającymi konkurencję.

W judykaturze wskazuje się, że w przypadku kar za stosowanie praktyk ograniczających konkurencję przesłankami, które należy brać pod uwagę, są: potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy, skutki praktyki dla konkurencji lub kontrahentów, dopuszczalna wysokość kary wynikająca z przepisów ustawy o okik oraz cele jakie kara powinna osiągnąć (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2000 r., sygn. akt I CKN 793/98).

Podstawą obliczenia kary w niniejszej sprawie jest przychód osiągnięty przez Spółkę w 2010 r. jako roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

Przychód ten wyniósł: który wynosił 107 334 355,98 zł.

Kara nakładana przez Prezesa UOKiK ma charakter fakultatywny, jednakże zważywszy na jej prewencyjną, represyjną i dyscyplinującą funkcję, nałożenie kary w niniejszej sprawie jest zdaniem Prezesa Urzędu w pełni uzasadnione. Powyższy pogląd jest zasadny ze względu na znaczną dolegliwość zarzucanej Spółce praktyki zarówno dla jej klientów jak i dla konkurentów wybranych przez Spółkę firm, którzy na skutek ograniczenia konkurencji nie mogą skorzystać z jej potencjalnych dobroczynnych skutków w postaci swobodnego wyboru producenta armatury do budowanego z własnych środków przyłącza wodociągowego, a z drugiej strony konkurenci AVK, Hawle i FUSION pozbawienia są możliwości konkurowania na tym rynku w zakresie armatury wykorzystywanej do budowy przyłączy wodociągowych na infrastrukturze wodociągowo-kanalizacyjnej zarządzanej przez Spółkę.

W punkcie I-szym sentencji niniejszej decyzji stwierdzono, iż Spółka nadużyła pozycji dominującej na lokalnym rynku zarządzania infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną na

terenie Miasta Białegostoku i Gminy Wasilków poprzez narzucenie wnioskodawcom na rzecz, których wydawane są techniczne warunki przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej obowiązku budowy przyłączy wodociągowych z zastosowaniem armatury firm: AVK ARMADAN Sp. z o.o. z siedzibą w Pniewach, FUSION Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Michałowicach i Fabryki Armatury Hawle Sp. z o.o. z siedzibą w Koziegłowach, co przeciwdziała ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji na lokalnym rynku wykonywania przyłączy wodociągowych w postaci ograniczenia możliwości wyboru wykonawcom przyłączy producenta armatury do budowy takiego przyłącza, a producentom armatury, konkurentom wybranych przez Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. trzech firm, możliwości konkurowania na tym rynku z wyrobami AVK, Hawle i FUSION, co stanowi naruszenie art. 9 ust. 1 i 2 pkt 5 powołanej wyżej ustawy.

Za naruszenie powyższego zakazu Prezes Urzędu postanowił w niniejszej decyzji nałożyć na przedsiębiorcę karę w wysokości: 409 105,00 zł (słownie: czterysta dziewięć tysięcy sto pięć zł), co stanowi 0,38 % przychodu i 3,81% kary maksymalnej.

Organ antymonopolowy pierwszej kolejności określił szkodliwość opisanej w niniejszej decyzji praktyki ograniczającej konkurencję. W związku z tym wzięto pod uwagę dwie grupy okoliczności: dotyczące natury naruszenia oraz czynników związanych ze specyfiką rynku oraz działalnością przedsiębiorcy.

W kwestii natury naruszenia Prezes UOKiK wyróżnia naruszenia bardzo poważne (do których zalicza się przede wszystkim szczególnie szkodliwe horyzontalne porozumienia ograniczające konkurencję, w tym porozumienia cenowe, zmowy przetargowe, podział rynku, kolektywne bojkoty, jak również przypadki nadużywania pozycji dominującej mające na celu lub prowadzące do eliminacji konkurencji na rynku), naruszenia poważne (do których należy zaliczyć przede wszystkim porozumienia horyzontalne niezaliczane do najpoważniejszych naruszeń, porozumienia pionowe wpływające na cenę lub warunki oferowanego produktu, przypadki nadużywania pozycji dominującej mające na celu lub prowadzące do istotnego ograniczenia konkurencji lub dotkliwej eksploatacji kontrahentów lub konsumentów) oraz naruszenia mniej poważne niż wyżej wymienione (naruszenia pozostałe), do których należą m.in. porozumienia wertykalne niedotyczące ceny lub możliwości odsprzedaży towaru, jak również nadużywania pozycji dominującej o mniejszej wadze.

Prezes Urzędu zaliczył przedmiotową praktykę Spółki do poważnych naruszeń prawa antymonopolowego, gdyż należy ona do praktyk prowadzących do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku wykonywania przyłączy wodociągowych na terenie Miasta Białystok i Gminy Wasilków, a dotyczy wykonawców przyłączy wodociągowych i producentów armatury wodociągowej. Kierując się naturą przedmiotowego naruszenia Prezes Urzędu określił wyjściowy odsetek przychodu do dalszego obliczania wysokości kary na poziomie 0,21% przychodu tj. 225 402,00 zł.

Prezes UOKiK rozważył w dalszej kolejności, czy uzasadniona jest dalsza modyfikacja ustalonej wyżej kwoty wyjściowej w ramach czynników związanych ze specyfiką rynku i działalnością Spółki.

Organ antymonopolowy stwierdził, że stosowana przez Spółkę praktyka ograniczająca konkurencję ma charakter antykonkurencyjny, a polega na wykorzystaniu posiadanej pozycji dominującej w efekcie czego naruszony został interes publicznoprawny. Biorąc pod uwagę specyfikę rynku na którym nastąpiło naruszenie jak i szkody dla uczestników rynku zależnego będących klientami Spółki, którzy w wyniku tej praktyki pozbawieni zostali możliwości swobodnego wyboru zakupu armatury wodociągowej do budowanych przez nich przyłączy wodociągowych, jak również konkurentów firm wybranych przez Spółkę stwierdzić należy, że jej charakter jest wysoko uciążliwy.

Stąd kwotę wyjściową kary zwiększono o 10%, co daje kwotę bazową w wysokości: 247 942,00 zł.

Na następnym etapie ustalania kary organ antymonopolowy wziął pod uwagę czynnik długotrwałości stosowania praktyki, który był znaczny bo trwa ona od 1999 r. i do dnia wydania niniejszej decyzji nie nastąpiło zaniechania stosowania zarzucanej praktyki ograniczającej konkurencję. Mając na uwadze, iż długotrwałość stosowanej przez Spółkę praktyki spowodowała zwielokrotnienie negatywnych skutków w szczególności poprzez pozbawienie wykonawcy przyłączy swobody wyboru armatury do budowy przyłączy wodociągowych, a konkurentom AVK, Hawle i Fusion zamknęła rynek wykonywania przyłączy wodociągowych na terenie Miasta Białegostoku i Gminy Wasilków należało podwyższyć kwotę kary pieniężnej o 50% tj. do kwoty 371 913,00 zł.

Na wymiar kary pieniężnej wpływ mają również okoliczności łagodzące i obciążające.

W niniejszej sprawie nie stwierdzono okoliczności łagodzących.

Prezes UOKiK uwzględnił fakt, że Spółka w pełni świadomie dążyła do osiągnięcia antykonkurencyjnych skutków na rynku współzależnym wykonywania przyłączy wodociągowych, stan taki dawał jej możliwość osiągania dodatkowych przychodów w związku z prowadzeniem sprzedaży armatury wodociągowej firm, które wskazywała w wydawanych warunkach przyłączenia do sieci wodociągowej, a z którymi miała podpisane umowy współpracy (z jedną z nich AVK na wyłączność, która obejmowała teren województw podlaskiego).

Po zważeniu zaistniałych w tej sprawie okoliczności łagodzących i obciążających organ antymonopolowy uznał, że kara dla Spółki powinna zostać zwiększona o 10% tj. do kwoty 409 105,00 zł.

Kara ta mieści się w granicach wyznaczonych przez art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy o okik i stanowi jednocześnie 0,38% przychodu spółki i 3,81% kary maksymalnej przewidzianej za naruszenie zakazu określonego w art. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zdaniem Prezesa Urzędu wymierzona kara pieniężna jest adekwatna do stopnia zawinienia przez Spółkę, zaś jej wysokość jest na tyle dolegliwa, iż skutecznie zapobiegnie naruszeniom ustawy przez ten podmiot w przyszłości. Spełnia ona również rolę prewencji ogólnej, zniechęcając do naruszania prawa przez innych przedsiębiorców.

Z powyższych względów, należało orzec jak w punkcie I i II sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie (...) karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Warszawie:

NBP O/O Warszawa 51101010100078782231000000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie (...), w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Lublinie.

Otrzymują:

Wodociągi Białostockie Sp. z o.o.

Ul. Młynowa 52/1

15-404 Białystok

